

svéd pénzügyminiszter testvére, akit svéd részről a Népszövetség szakértői bizottságába kiküldtek, megérkezett Budapésre és munkatársunknak a következőket mondta:

— Párisban Jansentől, a pénzügyi bizottság elnökétől kaptam az utasítást, hogy legyek Budapesten; ugyancsak ott találkoztam sir Arthur Sallierrel, aki valószínűleg csak csütörtökön indulhat el Párisból. Ezen bizottság feladata lesz, hogy érintkezésbe lépjen a magyar kormánnyal az államháztartás megbeszélése és átvizsgálása céljából, hogy azután a magyar kormány számára lehetővé tegye, hogy egy olyan törvényjavaslattal lépjen a magyar parlament elé, amely a Népszövetség jóváhagyását már előre is bírja. Meg vagyok győződve, hogy az eddigi események után Magyarország gazdasági talpraállítása meg fog történni.

Kedvezmény

a kölcsön-előleg gyors befizetésénél.

A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint azok az adózók, akik a területek kivétel nélküli állami kölcsönfelvételnek teljes összegét március hó 10-ig befizetik, az egész kölcsönösszeg ötszázalékával felérő térítésben részesülnek, vagyis ötszázalékkal kevesebbet tartoznak befizetni. A rendeletet a hivatalos lap legközelebbi száma közli.

Szerdán kezdik

a valorizációs javaslat tárgyalását.

A valorizációs törvényjavaslat, amelyet az

egységes párt 12-es bizottsága hosszú vita után letárgyalta, előreláthatólag szerdán kerül a nemzetgyűlés plénuma elé. Mint politikai körökben hirlé, a javaslat ellen az ellenzék a leghevesebb harcot indítja meg és a szerdai ülésen Beck Lajos komoly argumentumok kíséretében fog rámutatni arra, hogy a kormány tervezete egyáltalában nem felel meg a reális életnek. Értesülésünk szerint maga a kormány is belátta, hogy a valorizációs rendelet nem felel meg a reális gazdasági életnek és a gazdasági érdekeltségek nyomása alatt pótrendelet kiadását határozta el.]

Kállay felhatalmaztatása.

Kállay Tibor volt pénzügyminiszter a minisztertanács szombati ülésén teljes felhatalmazást kapott arra nézve, hogy a kölcsön ügyének egész terjedelmét felölelő összes bizottsági tárgyaláson teljes hatalma hatáskörrel intézkedjék.

Gratz Gusztáv a kölcsönről.

Most, hogy a külföldi kölcsöntárgyalások a döntés felé közelednek, kérdést intéztünk Gratz Gusztávhoz, aki a következőket mondotta:

— Azok közé tartozom, akik mindig hangoztatták, hogy a külföldi kölcsön nélkül lehetetlen a szanálási terv keresztülvitele. Akik azt mondják, hogy Magyarország a felajánlott összeget a saját erejéből is elő tudja teremteni, nincsenek teljesen tisztába a viszonyokkal, mert azt csak nagyon súlyos adókkal lehetne előteremteni.

Kiterjedtebben akarnak szervezkedni a szegedi munkaadók.

(A Szeged tudósítójától) A Szegedi Munkaadók Szövetsége vasárnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamara kistermében tartotta meg az évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a Szegedről távollevő Pongrácz Albert helyett Winter Géza elnökölt.

Az elnöki megnyitó után először ifj. dr. Cserzy Mihály, a szövetség titkára terjesztette elő az igazgatóság jelentését. A jelentés megállapítja, hogy míg a béke éveiben a szövetség bizonyos fennálló surlódások kiküszöbölése érdekében fejtett ki működést, addig ma olyan feladatért küzd, hogy a termelési lehetőség minden körülmények között biztosítható legyen. Beszámolt ezután a szövetség budapesti kapcsolatairól, majd a jól bevált szegedi indexrendszer következtét, amely az elmúlt év októbere óta van érvényben. Míg a buzaváltság fizetési rendszer mellett napirenden voltak a sztrájkmozgalmak, addig az indexrendszer mellett jóformán teljesen megszűntek ezek. Világosan bizonyítja ez is azt, hogy ez a rendszer nemcsak a munkaadók és a munkások egyéni érdekeit szolgálja, hanem lehetővé teszi a termelés folytonosságát, sőt fokozását is. Végül még az egyes szakosztályok megalakulásáról számolt be.

Rendkívüli közgyűlés a száztizszázalékos téves utadó ügyében.

(A Szeged tudósítójától) Ismeretes, hogy a legutóbbi, februári közgyűlésen is már szóba került a szinte hihetetlen, legújabb száztizszázalékos utadó, amelyet a törvényhatósági bizottsági tagok közül igen sokan sérelmesnek találtak már csak azért is, mert a közgyűlésen érdemben le sem tárgyalhatták ezt a kérdést. Ezen kívül is az a vélemény alakult ki, hogy a város hatósága a város területén kívül eső utak karbantartását és rendbehozását — ami jelenleg igen költséges dolog — a városi polgársággal akarja megfizettetni. Már a közgyűlésen is fölmerült az a terv, hogy ebben a kérdésben rendkívüli közgyűlést kell összehívni, mert a száztizszázalékos utadó mélyen sérti a város társadalmának minden rétegét.

Vasárnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamarában ebben a kérdésben előtervezetletet tartottak, amelyen nagyszámmal jelentek meg a törvényhatósági bizottsági tagok. Dr. Kovács József korelnök nyitotta meg az értekezletet, majd dr. Tonelli Sándor ismertette az értekezlet célját. Száztizszázalékos utadót akarnak kivetni, mondotta, holott az 1890. I. t. cikk világosan kimondja, hogy tíz százaléknál magasabb utadót a kereskedelmi miniszter és 134%-nál magasabbat pedig a városi hatóságok nem vehetnek ki. Sérelmes az is, hogy a gazdák jóformán semmivel sem járulnak hozzá

az utjavításokhoz, holott a törvény kimondja azt is, hogy közmunkával, vagy annak megváltásával tartoznak hozzájárulni az utak fontartásához. Egy csanádmezei példát mond el erről. Javasolja, hogy azonnal hívjanak össze ebben a kérdésben rendkívüli közgyűlést és a közgyűlés a sérelmek orvoslására felterjesztést intézzen a kereskedelmi miniszterhez.

Ottovay Károly a kereskedők sérelmeit adta elő az új utadókérdéssel kapcsolatban. Nem kívánna más — a rendkívüli közgyűlésen sem — mint igazságos adókvitést. Föltétlenül szükséges a rendkívüli közgyűlés összehívása.

Balogh Lajos felszólalása után Körmendy Mátyás jelenti be, hogy nemrégiben az Ipartestületben foglalkoztak a sérelmes utadó ügygel, de miután itt is erélyes akció indult meg, bejelenti az iparosok csatlakozását.

Dr. Kovács elnök indítványára ezután három tagú szervező bizottságot választott az értekezlet, amelynek tagjai lettek: Ottovay Károly, dr. Papp Róbert és Balogh Lajos. A szervező bizottság el fogja készíteni az indítványt.

Dr. Papp Róbert fejti ki ezután, hogy a 110 százalékos valószínűleg számszerű tévedés. Ottovay Károly ezután fölolvasta azt a beadványt, melyben a főispántól a rendkívüli közgyűlés összehívását kéri.

Az értekezlet után, még vasárnap délelőtt

hatvan törvényhatósági bizottsági tag irta alá a beadványt és azt még hétfőn délelőtt eljuttatták a főispánhoz. Értesülésünk szerint dr. Aigner Károly főispán kedden fog dönteni a rendkívüli közgyűlés napjáról.

Huszonötmillió koronás cech.

(A Szeged tudósítójától.) Van itt a városban egy Szegeden még kissé újszerű mulatóhely, a modern kor minden követelményének megfelelően berendezve. Az az előnye van más mulatóhelyekkel szemben, hogy benne két órával később következik be a záróra, így azok, akik a kávéház zárójáig, éjjel után két óráig nem szórakozták ki magukat, találhatnak helyet és alkalmat a virasztás folytatására.

Ebbe a mulatóba szombatról vasárnapra virradó éjszakán beállított egy vidám férfitársaság. A társaság tagjai különböző társadalmi állást és foglalkozást urakból kerültek ki, vezére pedig egy közismert szegedi pénzember volt, aki az előre megfontolt szándéku mulatás bevezetéséért rögtön, az asztalfoglalás után felkapott egy boros poharat és széles mozdulattal a falhoz lendítette. A pohár cserepei csilingelve hulltak a padlóra. A csilingelés hangja örvendező mosolyt csát az álmos pincérek közömbös arcára, a cigányok szeme vidáman felcsillant, a hölgyek a hajukat igazgatták: Itt lesz valami...

És lett is. Szeliden kezdődött: eleinte csak minden öt percben repült a falhoz egy-egy pohár. A banda bus magyar nótákat muzsikált. Később aztán, amikor a hurokról elszabadultak a csárdás egyre gyorsuló ütemei, emelkedett a hangulat is. A poharak most már perccenkint vágódtak a falhoz. A vigasság hangzavarába gyakran vegyült bele a pezsgős üveg puffanása.

Amikor összeállították a mulatás cechét kiderült, hogy az éjszakának kétszázötven pohár az áldozata és a számla végösszege summa-summárum, közel huszonötmillió korona volt.

Erről a huszonötmillió koronáról szép, morális prédikációkat lehetne tartani, el lehetne mondani, hogy legalább száz éhenkórász család egy heti élete kitelt volna belőle, vagy azt, hogy kétszáz mezitlábos gyerek cipő-problémája is megszűnt volna ennek a pénznek a segítségével, de hát farsang volt. Ki hallgat ilyenkor, farsang utolsó napján a morális prédikációkra, aztán ki a bolond tartana manapság morális prédikációkat, farsangkor. Jobb, ha örömmel konstatáljuk, hogy a nagyarányú vigadozásra való hajlandóságot csak nem pusztították el ezek a keserves esztendő. A huszonötmillió koronás cech legalább ezt bizonyítja.

Fascista diktatura Franciaországban?

London, március 3. A Labour Party hivatalos napilapja, a Daily Herald párisi tudósítója szenzációs jelentést közöl, amely szerint Franciaország olasz és spanyol mintára a fascista diktatura küszöbén áll. A demokrata parlamenti rendszer most már az utolsó napjait éli Franciaországban. Millerand elnököt is sikerült megnyerni a szervezkedésnek, amelynek vezetője Mangin generális. Macdonald lapjának rendszerint jól értesült francia tudósítója G. Lecombe közli még azt is, hogy a nagyhatalmu Comité des Forges Voucher és társainak vakartelje finanszírozza a szervezkedést, mely hallni sem akar arról, hogy a franciák a reparáció terhek csökkentésébe beleegyezzenek. Továbbra is 12000 tonna kokszot kövelelnek naponta a Rührvidékről.

Szervezkedik a nemesség. Budapestről jelentik: Érdekes gyűlés zajlott le vasárnap délelőtt Pestvármegye székházának kistermében. A magyar történelmi nemesség gyűlt össze, hogy megkezdje a szervezkedést. A gyűlést gróf Széchenyi Emil hívta össze. Közel kétszáz jelentek meg, köztük a mai közélet számos ismert alakja. Széchenyi Emil megnyitó beszédében kifejtette, hogy a magyar nemesség tömörítésére azért van szükség, mert a nemesség kezdi elveszíteni a talajt maga alól és mert az országgal szemben a nemesség tagjainak kétszeres kötelességük van, mert nevük és származásuk jobban kötelezi őket. A régi kiváltságok feltámasztásáról nincsen szó. Udvardy Miklós ismertette az alapszabálytervezetet, amely szerint az új alakulás neve Magyar Történelmi Nemesség Testülete volna. Számos felszólalás hangzott el — köztük sok szélsőséges —, de a többség kialakult hangulata távol állt minden faji, vagy felekezeti demagógiától.